

MBY-004-0071004 Seat No. _____

D. Y. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

April / May - 2018

**Therapeutic Therapy, Ayurved & Naturopathy &
Acupressure**

Faculty Code : 004

Subject Code : 0071004

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ યોગનું એક ચિકિત્સા પદ્ધતિ તરીકે વર્ણન કરી ઘટકો જણાવી ચિકિત્સાની દ્રષ્ટિએ ૧૪
ઉપયોગિતા જણાવો.

અથવા

૧ આયુર્વેદનો અર્થ, વ્યાખ્યા, પરિભાષા વિષે સવિસ્તર સમજાવો અને ૧૪
ઉપદેશ લખો.

૨ આદું, હળદર અને મેથીના ગુણ અને ઉપયોગ લખો. ૧૪

અથવા

૨ આરામ કે વિશ્રામ વિષે વિસ્તૃત સમજાવો. ૧૪

૩ આજના યુગનો પ્રચલિત વ્યાધિ કબજિયાતની વિસ્તૃત ચિકિત્સા યોગ અને ૧૪
કુદરતી ઉપચાર દ્વારા લખો.

અથવા

૩ ગેંસ અને દમ રોગની નિસર્ગોપચાર અને યોગ દ્વારા ચિકિત્સા વર્ણવો. ૧૪

૪ કુદરતી ઉપચારનો પરિચય, વ્યાખ્યા, સિદ્ધાંતો અને હેતુ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૪ એક્યુપ્રેસર પદ્ધતિનો પરિચય આપો. ૧૪

૫	ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)	૧૪
	(૧) પ્રાથમિક સારવાર	
	(૨) સૂર્યસ્નાન, સૂર્ય પ્રકાશ દ્વારા ઉપચાર	
	(૩) માલીસનું મહત્વ	
	(૪) એસીડીટીની યોગિક ચિકિત્સા.	

ENGLISH VERSION

1	Describe the yoga as an ingenious method and tell the ingredients about the utility.	14
	OR	
1	Ayurveda, explain the definition of terminology and write a sermon.	14
2	Write ginger, turmeric and methi marks and use.	14
	OR	
2	Explain about rest or relaxation.	14
3	Comprehensive medical history of modern age can be explained by Yoga and Natural Remedies.	14
	OR	
3	Describe the treatment of naturopathy and yoga by gas and asthmatics.	14
4	Understand the definition, theories and intentions of natural healing.	14
	OR	
4	Introduce Acupressure System	14
5	Write short notes : (Any Two)	14
	(1) Primary treatment	
	(2) Suryasnan, cure by sunlight	
	(3) Importance of Massage (Malis)	
	(4) Acidity Yogic therapy.	